

ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

στην Παροχή Υπηρεσιών
Δια Βίου Συμβουλευτικής
Επαγγελματικού Προσανατολισμού
& Σταδιοδρομίας

Φορέας έκδοσης:	© Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π) – Κέντρο Euroguidance της Ελλάδας, 2013.
Πρόγραμμα Δράσεων:	Πρόγραμμα Euroguidance 2013 (50% Lifelong Learning Program – 50% εθνικοί πόροι).
Υπεύθυνος Έργου:	Φωτεινή Βλαχάκη, Σύμβουλος Επαγγελματικού Προσανατολισμού, Προϊσταμένη Διεύθυνσης Συμβουλευτικής Επαγγελματικού Προσανατολισμού του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.
Επιστημονική Ομάδα Έργου:	Δρ. Δημήτριος Γαϊτάνης, Σύμβουλος Επαγγελματικού Προσανατολισμού, Προϊστάμενος Τμήματος Επιστημονικής Στήριξης Στελεχών και Φορέων Συ.Ε.Π. του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π., Σταυρούλα Δουλάμη, Ψυχολόγος, Σύμβουλος Επαγγελματικού Προσανατολισμού, Στελέχος Τμήματος Επιστημονικής Στήριξης Στελεχών και Φορέων Συ.Ε.Π.

**© ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ (ΕΟΠΠΕΠ), 2013
ISBN 978-960-98476-5-0**

ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.)

Διεύθυνση Συμβουλευτικής Επαγγελματικού Προσανατολισμού
Λεωφόρος Εθνικής Αντιστάσεως 41, Νέα Ιωνία, 14234, Αττική
Τηλ. 210 2709175 guidance@eopppep.gr
www.eopppep.gr

Επιτρέπεται η ανατύπωση, η αναπαραγωγή, η μετάφραση, η αντιγραφή, μερική ή ολική, η φωτοτύπηση, η φωτογράφιση, κ.τ.λ. του τρόπου έκθεσης της περιεχόμενης ύλης, όπως και η παρουσίαση και προβολή του από οποιοδήποτε οπτικοακουστικό και μαγνητικό μέσο με την προϋπόθεση ότι θα αναφέρεται ο φορέας υλοποίησης ΕΟΠΠΕΠ και τα ονόματα των συντακτών του παρόντος Κώδικα Δεοντολογίας.

Η έκδοση αυτή χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
Η παρούσα δημοσίευση δεσμεύει μόνο το συντάκτη της και η Επιτροπή
δεν ευθύνεται για τυχόν χρήση των πληροφοριών που παρέχονται σε αυτήν.

Πρόλογος

Αγαπητοί αναγνώστες,

Ο Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π)- Κέντρο Euroguidance της Ελλάδας, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του για τη Δια βίου Συμβουλευτική Σταδιοδρομίας και τη διασφάλιση ποιότητας στη Δια Βίου Μάθηση και ειδικότερα την επιστημονική στήριξη των επαγγελματιών και φορέων συμβουλευτικής επαγγελματικού προσανατολισμού - σταδιοδρομίας και την αναβάθμιση της ποιότητας των αντίστοιχων παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες κάθε ηλικίας, εκπόνησε τον παρόντα **Κώδικα δεοντολογίας στην παροχή υπηρεσιών δια βίου συμβουλευτικής επαγγελματικού προσανατολισμού & σταδιοδρομίας.**

Στόχος μας είναι η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των συμβούλων επαγγελματικού προσανατολισμού / σταδιοδρομίας που εργάζονται τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα για τα ηθικά ζητήματα που άπτονται της Συμβουλευτικής και του Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Συ.Ε.Π.) και τους δεοντολογικούς κανόνες που ισχύουν διεθνώς και οφείλουν να ακολουθούν οι σύμβουλοι κατά την παροχή υπηρεσιών Συ.Ε.Π. στους πολίτες.

Η αύξηση των αναγκών των πολιτών για υπηρεσίες συμβουλευτικής σταδιοδρομίας, ως συνέπεια της οικονομικής κρίσης και της επακόλουθης ανεργίας έχει οδηγήσει σε αντίστοιχη αύξηση της ευθύνης τόσο των φορέων όσο και των συμβούλων σταδιοδρομίας να παρέχουν υπηρεσίες Συ.Ε.Π. που είναι σύμφωνες με τους διεθνείς κανόνες και τα πρότυπα δεοντολογίας της Συ.Ε.Π.

Ο παρών κώδικας φιλοδοξεί να αποτελέσει ένα πρότυπο επαγγελματικής συμπεριφοράς στο οποίο μπορούν να ανατρέχουν οι σύμβουλοι κατά τη διάρκεια άσκησης του επαγγέλματός τους και το οποίο περιέχει διεθνώς αποδεκτούς ηθικούς κανόνες και αρχές που συνιστούν την δεοντολογική επαγγελματική συμπεριφορά των απασχολούμενων στον τομέα της Συ.Ε.Π.

Πιστεύουμε ότι θα αποτελέσει ένα χρήσιμο εγχειρίδιο αναφοράς των συμβούλων στην καθημερινή τους πρακτική, το οποίο θα συμβάλει στην προστασία των πολιτών από τυχόν αντιδεοντολογικές συμπεριφορές, στην αύξηση της κοινωνικής αποδοχής της Συ.Ε.Π., και τέλος στην βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών προς το κοινωνικό σύνολο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΟΥΤΣΙΝΑΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΣ (ΜΒΑ) – ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.

Εισαγωγή

Η παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Συ.Ε.Π.) στους πολίτες αποτελεί βασική προτεραιότητα σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Ο Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. ως επιτελικός φορέας στον τομέα της Δια Βίου Συμβουλευτικής και του Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Δια Βίου Συ.Ε.Π.) στοχεύει στη διασφάλιση και αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών προς όφελος των πολιτών.

Ο παρών Κώδικας Δεοντολογίας εντάσσεται στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. για τη διασφάλιση της ποιότητας των υπηρεσιών Δια Βίου Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Δια Βίου Συ.Ε.Π.) καθώς και στο πλαίσιο των δράσεων του ως Κέντρο Euroguidance της Ελλάδας και ως φορέας εκπροσώπησης στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο για την Πολιτική στη Δια Βίου Συ.Ε.Π. (ELGPN). Προσδοκά να λειτουργήσει ως εργαλείο αναφοράς για τους συμβούλους επαγγελματικού προσανατολισμού / σταδιοδρομίας που εργάζονται τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα παρέχοντάς τους ένα **πρότυπο επαγγελματικής συμπεριφοράς**, στο οποίο μπορούν να ανατρέχουν κατά τη διάρκεια άσκησης του επαγγέλματός τους και το οποίο περιέχει διεθνώς αποδεκτούς ηθικούς κανόνες και αρχές που συνιστούν τη δέουσα επαγγελματική συμπεριφορά των απασχολούμενων στον τομέα της Συ.Ε.Π. και ανανακλούν το κοινό αίσθημα περί σωστής άσκησης του επαγγέλματος του συμβούλου επαγγελματικού προσανατολισμού / σταδιοδρομίας.

Ο στόχος του Κώδικα Δεοντολογίας είναι τριπλός: Η περιφρούρηση των πολιτών – αποδεκτών των υπηρεσιών Συ.Ε.Π. από τυχόν αντιδεοντολογικές πρακτικές εκ μέρους των συμβούλων, η περιφρούρηση των ίδιων των συμβούλων από δύσκολες καταστάσεις κατά την άσκηση του επαγγέλματός τους και τέλος η περιφρούρηση του ίδιου του επαγγέλματος και η αύξηση της εμπιστοσύνης και της εκτίμησης του κοινού προς αυτό. Απώτερος στόχος είναι η βελτίωση της ποιότητας και η αύξηση της διαφάνειας των παρεχόμενων υπηρεσιών Συ.Ε.Π για τους πολίτες.

Ο Κώδικας Δεοντολογίας έχει βασιστεί στις μέχρι τώρα μελέτες του Ε.Κ.Ε.Π. και του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. σε θέματα διασφάλισης ποιότητας των Υπηρεσιών Συ.Ε.Π., όπως η μελέτη «*Διεθνή συστήματα διασφάλισης και διαχείρισης ποιότητας των υπηρεσιών Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού*» (Ε.Κ.Ε.Π., 2007) και η «*Προπαρασκευαστική μελέτη – έρευνα για την τήρηση κριτηρίων ποιότητας στις υπηρεσίες Συ.Ε.Π. της εκπαίδευσης και αρχικής κατάρτισης*» (ΕΟΠΠΕΠ, 2012) καθώς και στο έργο του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την Πολιτική στη Δια Βίου Συ.Ε.Π. (European Lifelong Guidance Policy Network - ELGPN), το οποίο έχει εκπονήσει συγκεκριμένα κείμενα με στόχο τη διασφάλιση της ποιότητας και της δεοντολογίας στην παροχή υπηρεσιών Συ.Ε.Π., ως αποτέλεσμα της ανταλλαγής εμπειριών και τεχνογνωσίας σε θέματα ποιότητας στην Συ.Ε.Π. μεταξύ 31 ευρωπαϊκών χωρών - μελών του δικτύου, όπως:

- **Κοινοί Στόχοι και Αρχές στην Παροχή Υπηρεσιών Συ.Ε.Π.**
- **Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο για τη Διασφάλιση Ποιότητας και την Παροχή Αποδείξεων στην Συ.Ε.Π.**
- **Δείκτες Διεύρυνσης της Πρόσβασης των Πολιτών σε Υπηρεσίες Συ.Ε.Π.**

Για την εκπόνηση του παρόντος κώδικα διενεργήθηκε επίσης βιβλιογραφική έρευνα, η οποία έλαβε υπόψη αντίστοιχους κώδικες δεοντολογίας έγκριτων ευρωπαϊκών και διεθνών επιστημονικών φορέων και συλλόγων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της δια Βίου Συ.Ε.Π.

Παράλληλα ο ΕΟΠΠΕΠ για να διασφαλίσει τη δημιουργία ενός κώδικα προσαρμοσμένου στην σημερινή ελληνική πραγματικότητα απευθύνθηκε στους ελληνικούς επιστημονικούς φορείς συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού καθώς και σε διακεκριμένους πανεπιστημιακούς καθηγητές και επιστήμονες του τομέα της Συμβουλευτικής Επαγγελματικού Προσανατολισμού, οι οποίοι συνέβαλλαν ουσιαστικά με τις προτάσεις τους στην οριστικοποίηση του παρόντος κώδικα δεοντολογίας, ως εξής:

- Μιχάλης Κασσωτάκης, (Καθηγητής Σχολικού και Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Αξιολόγησης της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών),
- Δέσποινα Σιδηροπούλου, (Καθηγήτρια Επαγγελματικής Αξιολόγησης και Καθοδήγησης της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών),

- Ουρανία Καλούρη, Καθηγήτρια Επιστημών Αγωγής & Συμβουλευτικής – Προσανατολισμού (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.), Πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού (ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.)
- Σπυρίδων Κρίβας, Καθηγητής Συστημικής Παιδαγωγικής του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Πατρών), Αντιπρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού (ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.)
- Βασιλική Κιτσάκη, Δρ. Συμβουλευτικής Επαγγελματικού Προσανατολισμού, Εκπαιδευτικός, Γραμματέας του Συλλόγου Ελλήνων Συμβούλων Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Σ.Ε.Σ.Ε.Π.)
- Βίκτωρ Χατζησταμάτης, Σύμβουλος σταδιοδρομίας – εκπαιδευτικός τεχνολόγος μηχανολόγος μηχανικός, Πρόεδρος Πανελληνίου Συλλόγου Λειτουργών Συμβουλευτικής Προσανατολισμού (ΠΑ.ΣΥ.ΛΕ.ΣΥ.Π.)
- Έλενα Μαστοράκη, Κοινωνική Λειτουργός Μ.Α., Εκπαιδευτικός, Σύμβουλος Επαγγελματικού Προσανατολισμού

Η τήρηση του κώδικα δεοντολογίας δεν είναι δυνατόν να επιβληθεί εκ των άνω υπό τη μορφή υποχρεωτικών κανόνων, αλλά θα πρέπει να βασιστεί στην εκούσια δέσμευση των συμβούλων επαγγελματικού προσανατολισμού / σταδιοδρομίας να εφαρμόσουν το παρόν πρότυπο ορθής επαγγελματικής συμπεριφοράς στην Σ.Ε.Π. και να καθιερώσουν στην συλλογική συνείδηση των επαγγελματιών του κλάδου ως μη αποδεκτές και αντιδεοντολογικές εκείνες τις πρακτικές που αντίκεινται στις ηθικές αρχές και τους κανόνες άσκησης του επαγγέλματος.

Ευελπιστούμε ότι ο παρών κώδικας δεοντολογίας θα αποτελέσει το πλαίσιο για την προστασία όλων από μη δεοντολογικά ορθές πρακτικές και θα συμβάλει στην συνολική αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών Σ.Ε.Π. στο κοινωνικό σύνολο.

A. ΕΝΝΟΙΑ, ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΕΥΡΟΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

1. Η έννοια και η αναγκαιότητα θέσπισης ενός κώδικα δεοντολογίας στην παροχή υπηρεσιών Διαβίου Συ.Ε.Π.

Όπως είναι γνωστό, κύρια αποστολή της Συ.Ε.Π. είναι η συστηματική υποστήριξη των ατόμων στο σχεδιασμό της σταδιοδρομίας τους, την αναγνώριση των χαρακτηριστικών της προσωπικότητάς τους και τη λήψη σχετικών αποφάσεων σε όλα τα στάδια της επαγγελματικής και προσωπικής τους ανάπτυξης. Καθώς το ίδιο το αντικείμενο της Συ.Ε.Π. είναι ο άνθρωπος και η αλληλεπίδρασή του με το κοινωνικό, οικονομικό, οικογενειακό, εκπαιδευτικό κ.ά. περιβάλλον, μέσα στο οποίο ζει και αναπτύσσεται, η άσκηση της Συ.Ε.Π. πρέπει να διέπεται από ορισμένες αρχές συμπεριφοράς που αφορούν στη στάση της έναντι των συμβουλευόμενων, αλλιά και του ίδιου του επαγγέλματος γενικά. Οι αρχές αυτές αφορούν κυρίως ηθικούς κανόνες που συνοψίζουν αυτό που είναι δεοντολογικά ορθό και έχουν καθιερωθεί στη συνείδηση των επαγγελματιών - επιστημόνων του κλάδου, αλλιά και της κοινής γνώμης ως καθολικά αποδεκτοί, ακόμα και εάν δεν έχουν περιγραφεί σε συγκεκριμένο νομοθετικό κείμενο. Μ' άλλα λόγια, πρόκειται για κανόνες που συνιστούν τη δέουσα επαγγελματική συμπεριφορά των επαγγελματιών του κλάδου και αντανακλούν το κοινό αίσθημα περί σωστής άσκησης του επαγγέλματος. Η συλλογή και η καθιέρωση αυτών των κανόνων αποτελεί αυτό που ονομάζουμε «Κώδικα Δεοντολογίας»¹

Τα τελευταία χρόνια δίνεται ιδιαίτερη έμφαση από όλους τους εμπλεκόμενους (επαγγελματίες συμβούλους επαγγελματικού προσανατολισμού / σταδιοδρομίας, διαμορφωτές πολιτικής κλπ.) στη θέσπιση κωδικών δεοντολογίας στο πλαίσιο της προτεραιότητας που δίνεται στη διασφάλιση της ποιότητας των υπηρεσιών Συ.Ε.Π. σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Ειδικότερα θεωρείται ότι η τήρηση ενός κώδικα δεοντολογίας μπορεί να συμβάλει στην εξασφάλιση ενός ελάχιστου επιπέδου ποιοτικών παρεχόμενων υπηρεσιών Συ.Ε.Π., κυρίως μέσω της περιφρούρησης του ατόμου – αποδέκτη των υπηρεσιών Συ.Ε.Π. από κακές πρακτικές εκ μέρους των συμβούλων, αλλιά και της περιφρούρησης του ίδιου του συμβούλου από δύσκολες καταστάσεις κατά την άσκηση του επαγγέλματός του.

Ορισμένοι από τους λόγους που καθιστούν αναγκαία την ανάπτυξη και την τήρηση ενός κώδικα δεοντολογίας είναι οι κάτωθι:

- Οι ραγδαίες εξελίξεις που συμβαίνουν διεθνώς σε οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο έχουν οδηγήσει σε αύξηση των αναγκών των πολιτών για συμβουλευτική και επαγγελματικό προσανατολισμό, καθώς και σε αύξηση των ομάδων στόχου που ζητούν τη βοήθεια ειδικών στην Συ.Ε.Π. με αποτέλεσμα την αντίστοιχη αύξηση των ατόμων ή φορέων που παρέχουν υπηρεσίες Συ.Ε.Π. Ως αποτέλεσμα η Συ.Ε.Π. ασκείται πολλές φορές από άτομα τα οποία δεν διαθέτουν επαρκή προσόντα για την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών προς τους πολίτες.
- Μέσω του κώδικα δεοντολογίας διαμορφώνονται πρότυπα επαγγελματικής συμπεριφοράς (professional standards), στα οποία μπορεί να ανατρέχει τόσο ο σύμβουλος επαγγελματικού προσανατολισμού / σταδιοδρομίας κατά τη διάρκεια άσκησης του επαγγέλματός του, όσο και ο πελάτης κάθε φορά που αναζητά υπηρεσίες Συ.Ε.Π. Τα πρότυπα αυτά ορίζουν τις επιστημονικά και ηθικά ορθές πρακτικές με αποτέλεσμα αφενός την προστασία και των δύο από μη αποδεκτές συμπεριφορές και αφετέρου τη συνολική αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.
- Η τήρηση ενός κώδικα δεοντολογίας μπορεί να συμβάλει στην αύξηση της κοινωνικής αποδοχής του επαγγέλματος του συμβούλου επαγγελματικού προσανατολισμού / σταδιοδρομίας, μ' άλλα λόγια στην αύξηση της εμπιστοσύνης και της εκτίμησης του κοινού απέναντι στη συμβουλευτική και τον επαγγελματικό προσανατολισμό.

Πρέπει να σημειωθεί ότι, διεθνώς έχει επικρατήσει, ένας κώδικας δεοντολογίας να μη θεωρείται ως ένα νομοθετικό κείμενο που επιβάλλεται από την πολιτεία, αλλιά ως μια εθελούσια δέσμευση των επαγγελματιών ενός κλάδου, οι οποίοι έχουν δηλώσει ότι αποδέχονται ως ηθικά ορθές συγκεκριμένες αρχές ή κανόνες άσκησης του επαγγέλματος.

1. Οι ξενόγλωσσοι όροι που απαντώνται στην διεθνή βιβλιογραφία είναι «Code of Ethics, Code of Ethical Principles, Ethical Standards».

2. Στόχοι του κώδικα δεοντολογίας

Στόχοι του παρόντος κώδικα δεοντολογίας είναι:

- Η εγκαθίδρυση αρχών που ορίζουν τη δεοντολογική συμπεριφορά και τις καλές πρακτικές στους χώρους άσκησης της Συ.Ε.Π.
- Η διατήρηση του υψηλού κύρους του επαγγέλματος του συμβούλου επαγγελματικού προσανατολισμού / σταδιοδρομίας.
- Η αύξηση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών σε όλες τις δομές Συ.Ε.Π., στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα.
- Η περιγραφή των απαραίτητων εκείνων στοιχείων που οφείλει να διαθέτει και να καλλιεργεί ο σύμβουλος επαγγελματικού προσανατολισμού, ώστε να προσφέρονται οι καλύτερες δυνατές υπηρεσίες στους χρήστες των υπηρεσιών Συ.Ε.Π. και να προωθείται η θετική εικόνα του επαγγέλματος στην κοινή γνώμη.
- Η υποστήριξη του έργου των συμβούλων επαγγελματικού προσανατολισμού / σταδιοδρομίας στα διάφορα περιβάλλοντα εργασίας.
- Η διευκόλυνση της αξιολόγησης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών Συ.Ε.Π. μέσω της περιγραφής σχετικών κριτηρίων αξιολόγησης των υπηρεσιών αυτών.
- Η καθιέρωση σχετικών επαγγελματικών προτύπων στην παροχή υπηρεσιών Συ.Ε.Π.
- Η ενημέρωση της κοινής γνώμης για τις προδιαγραφές και τα πρότυπα επαγγελματικής συμπεριφοράς που οφείλουν να τηρούν τα πρόσωπα και οι φορείς παροχής υπηρεσιών Συ.Ε.Π.

3. Εύρος εφαρμογής

Ο παρών κώδικας δεοντολογίας απευθύνεται στους συμβούλους επαγγελματικού προσανατολισμού / σταδιοδρομίας που παρέχουν υπηρεσίες Συ.Ε.Π. σε ατομικό ή ομαδικό επίπεδο στους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς παροχής υπηρεσιών Συ.Ε.Π. της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της απασχόλησης και των κοινωνικών υπηρεσιών.

Ειδικότερα τον παρόντα κώδικα δεοντολογίας οφείλουν να εφαρμόζουν:

1. τα φυσικά πρόσωπα δηλαδή οι σύμβουλοι επαγγελματικού προσανατολισμού / σταδιοδρομίας, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες Συ.Ε.Π.:
 - στον δημόσιο τομέα, στις δομές Συ.Ε.Π. της εκπαίδευσης, κατάρτισης και απασχόλησης, σε κοινωνικές υπηρεσίες, συλλογικούς φορείς κλπ
 - στους φορείς παροχής υπηρεσιών Συ.Ε.Π. του ιδιωτικού τομέα
2. τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, δηλαδή οι φορείς που παρέχουν υπηρεσίες Συ.Ε.Π. στον ιδιωτικό τομέα στους τομείς της εκπαίδευσης, κατάρτισης και απασχόλησης

Οι σύμβουλοι επαγγελματικού προσανατολισμού / σταδιοδρομίας που παραβαίνουν ή αντίκεινται στην εφαρμογή του παρόντος κώδικα δεοντολογίας οφείλουν να παραιτούνται από το δικαίωμα άσκησης του επαγγέλματος.

B. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

Ο παρών κώδικας δεοντολογίας παρέχει αναλυτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις αρχές που οφείλουν να τηρούν οι σύμβουλοι επαγγελματικού προσανατολισμού / σταδιοδρομίας και σχετίζονται με τους παρακάτω άξονες:

- I. Γενικές αρχές - υποχρεώσεις για τη διασφάλιση της ποιότητας του επαγγέλματος του συμβούλου επαγγελματικού προσανατολισμού / σταδιοδρομίας
- II. Ηθικές αρχές - υποχρεώσεις προς τους πελάτες
- III. Ηθικές υποχρεώσεις προς τους συναδέλφους και τους εμπλεκόμενους φορείς Συ.Ε.Π.
- IV. Ηθικές υποχρεώσεις προς τα εργαλεία, το υλικό εργασίας και την επιστημονική έρευνα

I. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ / ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑΣ

Πρωταρχικές υποχρεώσεις του συμβούλου επαγγελματικού προσανατολισμού / σταδιοδρομίας είναι:

1. Σεβασμός προς το επάγγελμα του συμβούλου επαγγελματικού προσανατολισμού / σταδιοδρομίας

Ο σύμβουλος επαγγελματικού προσανατολισμού / σταδιοδρομίας είναι υπεύθυνος για τη διατήρηση του κύρους του επαγγέλματος του συμβούλου επαγγελματικού προσανατολισμού / σταδιοδρομίας και την παροχή υπηρεσιών Συ.Ε.Π. υψηλής ποιότητας. Οφείλει να ακολουθεί τα εθνικά και διεθνή επαγγελματικά πρότυπα και να εφαρμόζει έγκυρες επιστημονικές μεθόδους και εργαλεία, κατά την άσκηση του επαγγέλματός του (π.χ. κατά τη διεξαγωγή ερευνών, τη χορήγηση τεστ - ερωτηματολογίων επαγγελματικού προσανατολισμού κλπ.). Οφείλει να φροντίζει ώστε οι πράξεις, οι ενέργειες και η εν γένει συμπεριφορά του να μη μειώνουν τη δημόσια εικόνα του επαγγέλματος και τη στάση του κοινού προς αυτό και να μην αντίκεινται προς το δημόσιο αίσθημα του τόπου, όπου ασκεί το επάγγελμά του. Δεν επιτρέπεται η άσκηση του επαγγέλματος της Συ.Ε.Π. από μη πιστοποιημένα για το σκοπό αυτό άτομα.

2. Ο πολίτης στο κέντρο των υπηρεσιών

Ο σύμβουλος επαγγελματικού προσανατολισμού / σταδιοδρομίας τοποθετεί τον πολίτη στο κέντρο των υπηρεσιών που παρέχει. Οφείλει να διαπνέεται από υψηλό αίσθημα ευθύνης έναντι των πελατών του, στους οποίους παρέχει τις υπηρεσίες του, καθώς οι προτάσεις και συμβουλές του μπορεί να επηρεάσουν τις αποφάσεις και τις ζωές τους. Σέβεται την προσωπικότητα, την αξιοπρέπεια και την ελευθερία του ατόμου, το οποίο ζητά την βοήθειά του, το αντιμετωπίζει με ευγένεια και φιλικό τρόπο συμπεριφοράς, και το υποστηρίζει στην λήψη αποφάσεων ή στην αναζήτηση λύσεων με απώτερο στόχο την προσωπική και επαγγελματική του ανάπτυξη και ευημερία. Παράλληλα οφείλει να έχει επίγνωση της επιρροής που ασκεί και των προσωπικών, κοινωνικών, οικονομικών, επιχειρηματικών ή πολιτικών καταστάσεων ή πιέσεων που μπορεί να τον οδηγήσουν σε αθέμιτη χρήση της επιρροής αυτής.

3. Επαγγελματική επάρκεια

Ο σύμβουλος επαγγελματικού προσανατολισμού οφείλει να διαθέτει την απαιτούμενη επάρκεια σε γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες για την παροχή των υπηρεσιών Συ.Ε.Π. προς τις ομάδες στόχου στις οποίες απευθύνεται (όπως επιστημονική κατάρτιση, επαγγελματική εμπειρία, προσωπικές δεξιότητες κλπ) και να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για τη διατήρηση της επάρκειας αυτής.

4. Επαγγελματική ανάπτυξη

Ο σύμβουλος επαγγελματικού προσανατολισμού οφείλει να μεριμνά για τη συνεχή αναβάθμιση των επαγγελματικών του προσόντων. Ειδικότερα, οφείλει να αξιοποιεί τις ευκαιρίες επιμόρφωσης και περαιτέρω εκπαίδευσης, είτε εντός είτε εκτός του πλαισίου εργασίας του και να δραστηριοποιείται με στόχο τη συνεχή επαγγελματική του ανάπτυξη, ώστε ανά πάσα στιγμή να κατέχει υψηλού επιπέδου σύγχρονες γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες.

II. ΗΘΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΠΕΛΑΤΕΣ

Η Συμβουλευτική και ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός είναι μια εξελικτική διαδικασία που βασίζεται στη διαπροσωπική σχέση μεταξύ συμβούλου – πελάτη. Για την εδραίωση μιας επιτυχημένης συμβουλευτικής σχέσης ο σύμβουλος οφείλει να τηρεί τις κατωτέρω ηθικές υποχρεώσεις - αρχές:

1. Αρχή της αυτονομίας

Ο σύμβουλος επαγγελματικού προσανατολισμού / σταδιοδρομίας σέβεται την αυτονομία του ατόμου ή των ατόμων προς τα οποία απευθύνονται οι υπηρεσίες της Συ.Ε.Π. και δεν υπαγορεύει ή εξαναγκάζει τον πελάτη σε επιλογές, τρόπο ζωής, σχέδια ή πεποιθήσεις που εκφράζουν τον ίδιο ή άλλους ανθρώπους. Υποστηρίζει τους πελάτες στην αναζήτηση λύσεων και στην διαδικασία λήψης εκπαιδευτικών και επαγγελματικών αποφάσεων, αλλά αποδέχεται το ότι οι ίδιοι οι πελάτες παίρνουν τελικώς τις αποφάσεις και αναλαμβάνουν την προσωπική ευθύνη για τις αποφάσεις αυτές.

2. Αρχή της ισότητας (της μη διάκρισης)²

Ο σύμβουλος επαγγελματικού προσανατολισμού / σταδιοδρομίας παρέχει ίσες ευκαιρίες πρόσβασης σε υπηρεσίες Συ.Ε.Π. σε όλα τα άτομα, ανεξαρτήτως κοινωνικής ή οικονομικής κατάστασης, εκπαιδευτικού επιπέδου, φύλου, φυλής, ηλικίας, εθνικότητας, θρησκευτικών πεποιθήσεων, σεξουαλικού προσανατολισμού, αναπηρίας ή όποιων άλλων ειδικών αναγκών ή ιδιαίτερων χαρακτηριστικών. Κατά τη διάρκεια της συμβουλευτικής παρέμβασης αποφεύγει κάθε μορφή διάκρισης έναντι των πελατών. Χρειάζεται επίσης να έχει επίγνωση των αξιών και των στάσεων που υιοθετεί, ώστε να παραμένει αντικειμενικός και αμερόληπτος κατά την παροχή υπηρεσιών Συ.Ε.Π.

3. Αρχή της αμεροληψίας

Ο σύμβουλος επαγγελματικού προσανατολισμού / σταδιοδρομίας κρατά αμερόληπτη στάση κατά την άσκηση της συμβουλευτικής διαδικασίας. Οφείλει να παρέχει τις υπηρεσίες του πρωτίστως με βάση το συμφέρον του πελάτη και να μην επηρεάζεται από εξωτερικούς παράγοντες που θα μπορούσαν να παίξουν ρόλο κατά την άσκηση της Συ.Ε.Π. (π.χ. οικονομικά ή πολιτικά συμφέροντα, επιθυμίες σημαντικών άλλων, κοινωνικά στερεότυπα, διακρίσεις κλπ.). Στις περιπτώσεις που ο σύμβουλος ασκεί τη Συ.Ε.Π. ως εκπρόσωπος της εταιρείας - οργανισμού εργασίας του πελάτη ή εταιρειών εύρεσης εργασίας κλπ. οφείλει να μεριμνά για τη διαφύλαξη των συμφερόντων του πελάτη. Τονίζεται επίσης ότι ο σύμβουλος επαγγελματικού προσανατολισμού / σταδιοδρομίας δεν επιτρέπεται να διατηρεί στενή προσωπική σχέση (π.χ. ερωτική) με τον πελάτη. Επίσης καλό είναι να μην παρέχει τις υπηρεσίες του σε πρόσωπα του οικογενειακού του περιβάλλοντος ή σε πρόσωπα με τα οποία διατηρεί στενές σχέσεις στον ιδιωτικό ή επαγγελματικό βίο, καθώς κάτι τέτοιο μπορεί να επηρεάσει την αντικειμενικότητα της συμβουλευτικής διαδικασίας.

4. Αρχή της ολιστικής προσέγγισης

Ο σύμβουλος επαγγελματικού προσανατολισμού / σταδιοδρομίας αντιλαμβάνεται τον πελάτη ως μέρος ενός ευρύτερου συστήματος και αναγνωρίζει την πολυπλοκότητα του περιβάλλοντος μέσα στο οποίο καλείται να λάβει εκπαιδευτικές και επαγγελματικές αποφάσεις και να διαμορφώσει το σχέδιο ζωής του. Ως συνέπεια, αναγνωρίζει και συνεκτιμά κατά τη διάρκεια της συμβουλευτικής παρέμβασης τους επιμέρους προσωπικούς, οικογενειακούς, κοινωνικούς, οικονομικούς, πολιτιστικούς και άλλους παράγοντες που επηρεάζουν τις αποφάσεις και τα σχέδια αυτά.

5. Αρχή της διαφάνειας

Ο σύμβουλος επαγγελματικού προσανατολισμού / σταδιοδρομίας παρέχει επαρκή ενημέρωση στους πελάτες για τη φύση των παρεχόμενων υπηρεσιών, τους σκοπούς, τους στόχους, τις τεχνικές, τη μεθοδολογία καθώς και τα οφέλη ή τους περιορισμούς ενός προγράμματος συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού. Επίσης πρέπει να ενημερώνει τους πελάτες για τις ομάδες στόχου στις οποίες απευθύνεται, τις παρεχόμενες υπηρεσίες, την επαγγελματική του επάρκεια (ακαδημαϊκά προσόντα, γνώσεις, εμπειρία και δεξιότητες), καθώς και τα δικαιώματα των ίδιων των πελατών (π.χ. δικαίωμα παραπομπής, δικαίωμα υποβολής παραπόνων κλπ.).

2. Στην ξενόγλωσση βιβλιογραφία αναφέρεται ως Equality, δηλαδή αρχή της ισότητας, των ίσων ευκαιριών.

6. Αρχή της εμπιστευτικότητας

Ο σύμβουλος επαγγελματικού προσανατολισμού / σταδιοδρομίας διασφαλίζει το απόρρητο των πληροφοριών που σχετίζονται με την προσωπική και επαγγελματική ζωή του πελάτη τόσο κατά τη διάρκεια όσο και μετά τη λήξη της συμβουλευτικής σχέσης. Οι πληροφορίες αυτές κοινοποιούνται από τον σύμβουλο μόνο σε εξουσιοδοτημένα για τη διαχείρισή τους άτομα, αποκλειστικά και μόνο για τους σκοπούς της Συ.Ε.Π. και μόνο με την έγγραφη συγκατάθεση του πελάτη. Η άρση της υποχρέωσης για την τήρηση του επαγγελματικού απορρήτου επιτρέπεται μόνον σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όπου ο σύμβουλος έχει σχηματίσει τη γνώμη ότι: α) κινδυνεύει η ασφάλεια/ζωή του πελάτη, β) κινδυνεύει η σωματική ακεραιότητα/ζωή τρίτων προσώπων. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η αναφορά των πληροφοριών γίνεται σε αρμόδια πρόσωπα ή φορείς. Επισημαίνεται ότι η εμπιστευτικότητα είναι ουσιαστικής σημασίας για την ανάπτυξη και διατήρηση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης συμβούλου - πελάτη.

7. Αρχή της παραπομπής

Ο σύμβουλος επαγγελματικού προσανατολισμού / σταδιοδρομίας παραπέμπει τον πελάτη σε άλλους επαγγελματίες ή/και φορείς, στις περιπτώσεις που αυτό κρίνεται αναγκαίο ή χρήσιμο για την καλύτερη ικανοποίηση των αναγκών του. Τέτοιες περιπτώσεις μπορεί να είναι: η διάγνωση αναγκών του πελάτη οι οποίες δεν άπτονται της επιστημονικής ιδιότητας του συμβούλου (π.χ. θέματα σωματικής και ψυχικής υγείας) ή η ανάγκη πληροφόρησης του πελάτη για θέματα για τα οποία κατ' εξοχήν αρμόδιες είναι άλλες υπηρεσίες (π.χ. ο ΟΑΕΔ για θέματα εύρεσης εργασίας σε ανέργους κλπ.). Ο σύμβουλος υποχρεούται να ασκεί το επάγγελμα εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων που προκύπτουν από τις σχετικές σπουδές ή/και την εργασιακή του εμπειρία ή/και το είδος και τις παρεχόμενες υπηρεσίες του οργανισμού στον οποίο εργάζεται. Η υποχρέωση της παραπομπής δεν αφορά μόνο στις περιπτώσεις που ο σύμβουλος είναι αναρμόδιος για την επίλυση του προβλήματος του πελάτη, και στις οποίες ο πελάτης παραπέμπεται σε φορείς που παρέχουν άλλες υπηρεσίες εκτός Συ.Ε.Π., αλλά και στις περιπτώσεις όπου ο σύμβουλος αναγνωρίζει ότι ένας άλλος επαγγελματίας ή φορέας Συ.Ε.Π. είναι σε καλύτερη θέση να ικανοποιήσει τις ιδιαίτερες ανάγκες του πελάτη.

8. Αρχή της έγκυρης πληροφόρησης

Ο σύμβουλος επαγγελματικού προσανατολισμού / σταδιοδρομίας παρέχει στον πελάτη έγκυρη και πρόσφατη ενημέρωση για την εκπαίδευση και την αγορά εργασίας βασιζόμενος σε αντικειμενικές έντυπες ή ηλεκτρονικές πηγές πληροφόρησης (βάσεις δεδομένων, διαδικτυακοί τόποι κλπ) τις οποίες οφείλει να κοινοποιεί στον πελάτη. Με δεδομένο ότι η πληροφορία συνεχώς αλληλλάζει, ο πελάτης προετοιμάζεται από το σύμβουλο για τη συνεχή επαφή με πρωτογενείς και έγκυρες πηγές πληροφόρησης καθώς και για την απαραίτητη επιβεβαίωση των πληροφοριών αυτών, στην περίπτωση που θα χρειαστεί να τις αξιοποιήσει στο μέλλον.

III. ΗΘΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ Συ.Ε.Π.

1. Αρχή της συνεργασίας - συντονισμού

Ο σύμβουλος επαγγελματικού προσανατολισμού / σταδιοδρομίας μεριμνά για την ανάπτυξη και διατήρηση σχέσεων συνεργασίας και συντονισμού με τους συναδέλφους του και όλους τους εμπλεκόμενους φορείς Συ.Ε.Π. (π.χ. υπουργεία, τοπική αυτοδιοίκηση, εργοδοτικούς φορείς, κοινωνικούς εταίρους κλπ) με στόχο την καλύτερη ικανοποίηση των αναγκών των πελατών και γενικά την παροχή ποιοτικών και ολοκληρωμένων υπηρεσιών Συ.Ε.Π. προς το κοινό. Ειδικότερα ο σύμβουλος ανταλλάσει γνώσεις, καλές πρακτικές και μέσα - εργαλεία παροχής υπηρεσιών Συ.Ε.Π., με άλλους ειδικούς επαγγελματίες ή/και σχετικούς φορείς, ώστε το επάγγελμα της Συ.Ε.Π. να αναβαθμίζεται διαρκώς και να αυξάνεται η πρόσβαση των πολιτών σε υπηρεσίες Συ.Ε.Π. υψηλών προδιαγραφών και σε ευκαιρίες εκπαίδευσης - απασχόλησης. Η αμοιβαία εμπιστοσύνη, η συνεργατική διάθεση και ο αλληλοσεβασμός θα πρέπει να διαπνέουν τις σχέσεις των συμβούλων επαγγελματικού προσανατολισμού / σταδιοδρομίας μεταξύ τους και με όλους τους εμπλεκόμενους στην παροχή υπηρεσιών Συ.Ε.Π. καθώς και ευρύτερα με τους επαγγελματίες του τομέα της εκπαίδευσης - απασχόλησης - κοινωνικής φροντίδας.

2. Αρχή της αποφυγής συγκρούσεων

Ο σύμβουλος επαγγελματικού Προσανατολισμού / σταδιοδρομίας έχει ευθύνη τόσο απέναντι στους πελάτες, όσο και απέναντι στους φορείς, δημόσιους ή ιδιωτικούς, στους οποίους εργάζεται. Είναι ανά πάσα στιγμή υπόλογος για τη συμπεριφορά του και οφείλει να κατανοεί ότι αυτή καθορίζεται με βάση την επαγγελματική δεοντολογία. Στο πλαίσιο αυτό αποφεύγει τις συγκρούσεις με συναδέλφους συμβούλους ή άλλους εργαζόμενους σε εμπλεκόμενους με την Συ.Ε.Π. φορείς, οι οποίες προκαλούν αρνητικό κλίμα συνεργασίας. Σε περιπτώσεις παραπόνων ή αντιεπαγγελματικής συμπεριφοράς οφείλει να αναφέρεται αρμοδίως στις προϊστάμενες αρχές.

3. Η αρχή της δωρεάν δημόσιας παροχής υπηρεσιών Συ.Ε.Π.

Ο σύμβουλος επαγγελματικού Προσανατολισμού / σταδιοδρομίας που απασχολείται σε δημόσιους φορείς παροχής υπηρεσιών Συ.Ε.Π. δεν θα πρέπει να δέχεται επιπλέον αμοιβή ή άλλου είδους ανταπόδοση για τις συμβουλευτικές του υπηρεσίες προς τα άτομα εκείνα που απευθύνονται στους εν λόγω φορείς, πέραν της αμοιβής που λαμβάνει από τη δημόσια υπηρεσία.

4. Η αρχή της μη παραπομπής σε συγκεκριμένους ιδιωτικούς φορείς

Στην περίπτωση που δεν παρέχεται από δημόσιο φορέα Συ.Ε.Π. η υπηρεσία που χρειάζεται ο πελάτης, ο σύμβουλος επαγγελματικού προσανατολισμού μπορεί να τον παραπέμψει στον ιδιωτικό τομέα παροχής υπηρεσιών Συ.Ε.Π. υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα προκρίνει – προβάλλει συγκεκριμένο ιδιωτικό φορέα. Σ' αυτή την περίπτωση θα πρέπει να τον εφοδιάσει με τον κατάλογο των πιστοποιημένων ιδιωτικών φορέων Συ.Ε.Π. και ο ίδιος ο πελάτης να επιλέξει τον ιδιωτικό φορέα που επιθυμεί.

IV. ΗΘΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ, ΤΟ ΥΛΙΚΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

1. Η υποχρέωση της διατήρησης αρχείου πελατών

Ο σύμβουλος επαγγελματικού προσανατολισμού / σταδιοδρομίας οφείλει να διατηρεί ένα συστηματικό και επικαιροποιημένο αρχείο για τους πελάτες, έχοντάς τους ενημερώσει σχετικά. Υποχρεούται να διαχειρίζεται το υλικό της συμβουλευτικής διαδικασίας (π.χ. σημειώσεις από τις συνεντεύξεις, αποτελέσματα δοκιμασιών/τεστ, οπτικοακουστικό υλικό, ηλεκτρονικά αρχεία και οποιαδήποτε άλλη ηλεκτρονική, έντυπη ή οπτικοακουστική πληροφορία) με απόλυτη εκκεμύθεια και εμπιστευτικότητα. Οφείλει επίσης να μεριμνά για τη διαφύλαξη της ασφάλειας των σχετικών αρχείων, ώστε η πρόσβαση σε αυτά να είναι δυνατή μόνο σε εξουσιοδοτημένα άτομα. Η αξιοποίηση των πληροφοριών αυτών γίνεται αποκλειστικά και μόνο για τους σκοπούς που ο σύμβουλος έχει γνωστοποιήσει στον πελάτη και μόνο με την έγγραφη συγκατάθεσή του. Σε κάθε περίπτωση ο σύμβουλος μεριμνά για την απόκρυψη ή τροποποίηση πληροφοριών που αφορούν στα προσωπικά δεδομένα, ώστε αυτά να μην είναι αναγνωρίσιμα.

2. Η αρχή της χρήσης κατάλληλων εργαλείων επαγγελματικής αξιολόγησης από εκπαιδευμένους συμβούλους

Κατά την επιλογή και χορήγηση εργαλείων επαγγελματικής αξιολόγησης³, ο σύμβουλος θα πρέπει να:

- χρησιμοποιεί εργαλεία επαγγελματικής αξιολόγησης που είναι νομίμως αποκτημένα, έγκυρα, αξιόπιστα και σταθμισμένα στην Ελλάδα.
- είναι κατάλληλα εκπαιδευμένος στην χορήγηση και ερμηνεία των εργαλείων επαγγελματικής αξιολόγησης που χρησιμοποιεί και διαθέτει σχετική εμπειρία.
- γνωρίζει τα όρια της ικανότητάς του και λειτουργεί μέσα σ' αυτά (π.χ. χρησιμοποιεί μόνο εργαλεία για τα οποία έχει τα προσόντα).
- παρακολουθεί τις αλλαγές και τις αναθεωρήσεις των εργαλείων που χρησιμοποιεί, όπως και τις αλλαγές στη σχετική νομοθεσία και πολιτική που μπορεί να επηρεάσουν τη δουλειά του.

3. Εναλλακτικά αντί του όρου «εργαλεία επαγγελματικής αξιολόγησης» μπορεί να χρησιμοποιηθεί ο όρος «τεστ - ερωτηματολόγια επαγγελματικού προσανατολισμού»

- παρέχει στον πελάτη σαφείς πληροφορίες ή διευκρινήσεις για το περιεχόμενο, τους σκοπούς, τη διαδικασία χορήγησης, τον απαιτούμενο χρόνο ή και κόστος, τις αρχές δεοντολογίας, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του πελάτη και του συμβούλου και τα αποτελέσματα των εργαλείων επαγγελματικής αξιολόγησης πριν και μετά την χορήγησή τους σε γλώσσα απλή και κατανοητή.
- λαμβάνει όλες τις απαραίτητες ενέργειες, ώστε η χορήγηση των εργαλείων επαγγελματικής αξιολόγησης να γίνεται σε κατάλληλες και ευνοϊκές συνθήκες για το εξεταζόμενο άτομο ή την ομάδα ατόμων. Σε περίπτωση που, κατά την χορήγηση ενός εργαλείου, υπάρχουν ακατάλληλες συνθήκες ή εμφανιστούν απρόσμενα γεγονότα ή ασυνήθιστες συμπεριφορές, τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων θα πρέπει να αναγνωρίζονται ως μη έγκυρα ή περιορισμένης εγκυρότητας. Ειδικότερα χορηγεί τα εργαλεία επαγγελματικής αξιολόγησης με τον κατάλληλο τρόπο (π.χ. βοηθά να μειωθεί το άγχος του πελάτη, φροντίζει ώστε τίποτα να μην διαταράξει τη διαδικασία της χορήγησης, όπως θόρυβοι ή κινητά τηλέφωνα) και βεβαιώνεται ότι το προσωπικό που θα τον βοηθήσει στην χορήγηση είναι κατάλληλα εκπαιδευμένο.
- αποφεύγει την κοινοποίηση στους πελάτες αποτελεσμάτων εργαλείων επαγγελματικής αξιολόγησης, τα οποία δεν συνοδεύονται από ερμηνεία.
- κοινοποιεί τα αποτελέσματα των επαγγελματικών αξιολογήσεων μόνο σε εξουσιοδοτημένα άτομα και μόνο με την έγγραφη συγκατάθεση του πελάτη.
- Εκτιμά κατά πόσο είναι χρήσιμα τα τεστ - ερωτηματολόγια επαγγελματικού προσανατολισμού στη διαδικασία αξιολόγησης (π.χ. βεβαιώνεται ότι έχει γίνει μια πλήρης ανάλυση των αναγκών του πελάτη, αναζητά άλλες σχετικές πηγές πληροφοριών, εκτιμά τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της χρήσης των εργαλείων επαγγελματικής αξιολόγησης συγκριτικά με τη χρήση άλλων πηγών πληροφοριών, βεβαιώνεται ότι έχει χρησιμοποιήσει κάθε διαθέσιμη πηγή σχετικών πληροφοριών).
- Επιλέγει εργαλεία κατάλληλα για τη συγκεκριμένη περίπτωση, (π.χ. πριν επιλέξει ένα εργαλείο αναζητά πληροφορίες για όλα τα σχετικά εργαλεία, μελετά τις ιδιότητές τους και εξετάζει πρακτικές πλευρές όπως το κόστος, ο χρόνος επίδοσης κλπ. Επίσης, απαντά στα ερωτήματα του πελάτη σχετικά με τους λόγους για τους οποίους επιλέχθηκε το συγκεκριμένο εργαλείο).
- Δίνει μεγάλη προσοχή σε θέματα αμεροληψίας κατά τη χορήγηση του εργαλείου (π.χ. βεβαιώνεται ότι δεν εμπεριέχει προκαταλήψεις και είναι κατάλληλο για τις ομάδες στις οποίες χρησιμοποιείται).
- αποφεύγει να επαναλάβει στο ίδιο άτομο την χορήγηση παρόμοιων εργαλείων επαγγελματικής αξιολόγησης, που έχουν ήδη χορηγηθεί από άλλον συνάδελφο, αν δεν παρέλθει ένα εύλογο χρονικό διάστημα.
- Βαθμολογεί και αναλύει τα εργαλεία με ακρίβεια (π.χ. ακολουθεί με προσοχή τις οδηγίες βαθμολόγησης, όπως υποδεικνύονται από το εγχειρίδιο και επιβάλλονται από τις αρχές της Στατιστικής).
- Ερμηνεύει τα αποτελέσματα με ορθό τρόπο (π.χ. κατανοεί πλήρως τη θεωρητική και εννοιολογική βάση του εργαλείου επαγγελματικής αξιολόγησης, τις ιδιότητές του και τις οδηγίες για τη χορήγησή του και την ερμηνεία των αποτελεσμάτων του).
- Είναι ιδιαίτερα προσεκτικός κατά την αξιολόγηση και ερμηνεία αποτελεσμάτων ατόμων που ανήκουν σε ιδιαίτερες κατηγορίες ευπαθών ομάδων, όπως άτομα που ανήκουν σε μειονότητες ή άλλα άτομα που δεν μπορούν να συγκριθούν κατάλληλα με τις νόρμες βάσει των οποίων έχει σταθμιστεί το εργαλείο επαγγελματικής αξιολόγησης.
- Παρουσιάζει στους ενδιαφερόμενους τα αποτελέσματα με σαφήνεια και ακρίβεια, βοηθά τον πελάτη να τα κατανοήσει και να συνειδητοποιήσει τη σημασία τους στη λήψη αποφάσεων
- Επαναξιολογεί την καταλληλότητα των εργαλείων επαγγελματικής αξιολόγησης που χρησιμοποιεί (π.χ. αντιλαμβάνεται την ανάγκη επανεκτίμησης της καταλληλότητάς τους και συμβάλλει σ' αυτό δίνοντας σχετικές πληροφορίες στους κατασκευαστές, εκδότες κλπ.).

3. Η αρχή της εκπαίδευσης σε σύγχρονες τεχνολογίες και εργαλεία πληροφόρησης

Όταν ο σύμβουλος επαγγελματικού προσανατολισμού / σταδιοδρομίας χρησιμοποιεί σύγχρονες τεχνολογίες και εργαλεία πληροφόρησης και επικοινωνίας (ΤΠΕ) (π.χ. εφαρμογές πληροφορικής, ηλεκτρονικά εργαλεία Σ.Ε.Π.) οφείλει να διασφαλίζει ότι οι τεχνολογίες αυτές είναι κατάλληλες για τις ανάγκες των πελατών και ότι οι συμβουλευόμενοι είναι εξοικειωμένοι με τη χρήση και τους σκοπούς των τεχνολογιών – εργαλείων αυτών. Για τον σκοπό αυτό ο σύμβουλος εκπαιδεύει τον πελάτη στην ορθή χρήση των τεχνολογιών ΤΠΕ και παράλληλα τον ενημερώνει για τους περιορισμούς ή και τυχόν κινδύνους που εγκυμονεί η ακατάλληλη χρήση των τεχνολογιών αυτών.

4. Η υποχρέωση της διεξαγωγής ερευνών με βάση επιστημονικούς κανόνες

Κατά την διεξαγωγή επιστημονικών ερευνών ο σύμβουλος επαγγελματικού προσανατολισμού / σταδιοδρομίας οφείλει:

- να εφαρμόζει όλους τους κανόνες της μεθοδολογίας επιστημονικής έρευνας
- να εξασφαλίζει τη συγκατάθεση των συμμετεχόντων πριν την διεξαγωγή της έρευνας
- να εξηγεί με απλό τρόπο στους συμμετέχοντες τους σκοπούς, τη διαδικασία και τους περιορισμούς της συγκεκριμένης έρευνας
- να κοινοποιεί τα αποτελέσματα των ερευνών μόνο σε εξουσιοδοτημένα άτομα και μόνο με την έγγραφη συγκατάθεση των συμμετεχόντων
- σε περίπτωση που δεν υπάρχει τέτοια συγκατάθεση και η κοινοποίηση των αποτελεσμάτων είναι αναγκαία για τους σκοπούς της έρευνας να μεριμνά για την απόκρυψη ή τροποποίηση πληροφοριών που αφορούν στα προσωπικά δεδομένα των συμμετεχόντων, ώστε αυτά να μην είναι αναγνωρίσιμα.

5. Η υποχρέωση του σεβασμού της πνευματικής ιδιοκτησίας

Κατά τη χρήση και αναπαραγωγή υλικού – εργαλείων συμβουλευτικής καθώς και πηγών βιβλιογραφίας, τα οποία αποτελούν πνευματική ιδιοκτησία, ο σύμβουλος επαγγελματικού προσανατολισμού / σταδιοδρομίας οφείλει να τηρεί τη σχετική νομοθεσία περί προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας. Ειδικότερα οφείλει να λαμβάνει προηγουμένως άδεια από τους κατόχους των πνευματικών δικαιωμάτων και να αναφέρει τις πηγές και τους συγγραφείς του υλικού που χρησιμοποίησε.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

A. Ξενόγλωσση βιβλιογραφία

1. American counseling association (ACA) (2005). Code of Ethics as approved by the ACA Governing Council. Διαθέσιμο στο <http://www.counseling.org/Resources/aca-code-of-ethics.pdf>
2. Career Development Institute. (2012). Code of Ethics. Διαθέσιμο στο [http://www.thecdi.net/write/CDI/CDI_Code_of_Ethics_\(2\).pdf](http://www.thecdi.net/write/CDI/CDI_Code_of_Ethics_(2).pdf)
3. Canadian Counseling and Psychotherapy Association (CCPA) (2007). Code of Ethics. Διαθέσιμο στο http://ccpa-accp.ca/documents/CodeofEthics_en_new.pdf
4. European Lifelong Guidance Policy Network - E.L.G.P.N. (2012). Lifelong Guidance Policy Development: A European Resource Kit. Διαθέσιμο στο: http://ktl.jyu.fi/img/portal/23229/ELGPN_resource_kit_2011-12_web.pdf?cs=1350649791
5. European Lifelong Guidance Policy Network - E.L.G.P.N. (2012). A report on the work of the European Lifelong Guidance Policy Network 2011-2012. Διαθέσιμο στο http://ktl.jyu.fi/img/portal/23229/ELGPN_2011-12_Progress_Report_web.pdf?cs=1350649704
6. Institute of Career Guidance. The ICG Code of Ethical Principles. U.K.
7. International Association for Educational and Vocational Guidance. (1995) IAEVG Ethical Standards, approved by the IAEVG General Assembly, Stockholm, Sweden, 8 August 1995. Διαθέσιμο στο <http://www.iaevg.org/iaevg/nav.cfm?lang=2&menu=1&submenu=2>
8. Tibor Bors Borbély-Pecze (Ed.) (2009) Content and Methodology Development of the Career Guidance System of Hungary. Unified guidelines for guidance practitioners. National Employment and Social Office.
9. National Board for Certified Counselors (NBCC) (2005). Code of ethics, USA. Διαθέσιμο στο <http://www.nbcc.org/assets/ethics/nbcc-codeofethics.pdf>

B. Ελληνόγλωσση βιβλιογραφία

1. Amundson, N, Niles, S & Harris-Bowlsbey, J (2008). Βασικές αρχές επαγγελματικής συμβουλευτικής. Διαδικασίες και τεχνικές. Αθήνα: ΕΚΕΠ.
2. Αντωνίου, Σ-Α. Ηθικές Επιταγές και Κώδικες Δεοντολογίας κατά την Διενέργεια Ερευνών σε Ψυχολογικό Πεδίο. *Ηθική*, τ 2. Διαθέσιμο στο <http://www.ethics.gr/content/content/print.php?id=32>
3. Δημητρόπουλος, Ε. (1999). Συμβουλευτική και Συμβουλευτική Ψυχολογία. Τόμος Α. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρης
4. Ε.Κ.Ε.Π., Κέντρο Euroguidance της Ελλάδας (2010). Επαγγελματοποιώντας τη Συμβουλευτική Σταδιοδρομίας.
5. Κώδικες Δεοντολογίας Γραφείων Διασύνδεσης. Βλέπε ενδεικτικά:
 - Κώδικας Δεοντολογίας του Γραφείου Διασύνδεσης Πανεπιστημίου Πειραιώς με μαθητές και φορείς ΣΕΠ. Διαθέσιμο στο http://career.unipi.gr/attachments/article/8/ethics_mathites.pdf
 - Κώδικας Δεοντολογίας του Γραφείου Διασύνδεσης Πανεπιστημίου Πατρών. Διαθέσιμο στο <http://www.cais.upatras.gr/node/49>
 - Κώδικας Δεοντολογίας του Γραφείου Διασύνδεσης Πολυτεχνείου Κρήτης. Διαθέσιμο στο <http://www.tuc.gr/3817.html>
6. Οριζόντια Δικτύωση Γραφείων Διασύνδεσης Ελληνικών ΑΕΙ. Κώδικας Δεοντολογίας
7. Σιδηροπούλου-Δημακάκου, Δ. (2010). Επαγγελματική αξιολόγηση: Τεστ και ερωτηματολόγια επαγγελματικού προσανατολισμού. Αθήνα: Μεταίχμιο
8. Σύλλογος Ελλήνων Ψυχολόγων. Κώδικας Δεοντολογίας. Διαθέσιμο στο http://www.seps.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=137&Itemid=129
9. Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Συλλόγων Επαγγελματιών Ψυχολόγων. Μετά-κώδικας ηθικής. Διαθέσιμο στο http://www.seps.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=138&Itemid=163

© ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ ΚΑΙ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ (ΕΟΠΠΕΠ), 2013

**ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ ΚΑΙ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.)**

Διεύθυνση Συμβουλευτικής Επαγγελματικού Προσανατολισμού
Λεωφόρος Εθνικής Αντιστάσεως 41, Νέα Ιωνία, 14234, Αττική
Τηλ. 210 2709175 guidance@eopppep.gr
www.eopppep.gr

Η έκδοση αυτή χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
Η παρούσα δημοσίευση δεσμεύει μόνο το συντάκτη της και η Επιτροπή
δεν ευθύνεται για τυχόν χρήση των πληροφοριών που παρέχονται σε αυτήν.